SKATTENYTT

OFFICIELLT ORGAN FÖR TAXERINGSNÄMNDSORDFÖRANDENAS RIKSFÖRBUND

NR 1—2 1985

Nyheter i skattelagstiftningen under år 1984

Av kammarrättsassessorn David Ask och kammarrättsassessorn Olle Stenman

Ändringar i inkomst- och förmögenhetsbeskattningen som införts till 1985 års taxering

Trygghetsförsäkringar för yrkesfiskare m m
SFS 1984:101 och 102 (Prop 1983/84:82, SkU 1983/84:24)

Yrkesfiskarnas förmåner av fria grupplivförsäkringar m m enligt ett avtal mellan Sveriges fiskares riksförbund och vederbörande försäkringsanstalt skall följa samma principer vid beskattningen som gäller för liknande försäkringar för andra yrkeskategorier. Detta innebär att förmånen av fri premie inte skall inkomstbeskattas. Vidare skall den dagersättning som faller ut på grund av trygghetsförsäkring vid arbetsskada vara skattefri med en beloppsmässig begränsning under den första sjukdomstiden.

Skattereglerna för livförsäkringsanstalter som meddelar avgångsbidragsförsäkringar har ändrats så att den del av anstaltens nettointäkt som belöper på dessa försäkringar undantas från beskattning.

Vissa fonder som bildats av försäkringsanstalter för husdjursförsäkringar med obeskattade medel för förluster på grund av smittsamma husdjurssjukdomar får föras över till en utjämningsfond utan beskattningskonsekvenser.

De nya bestämmelserna tillämpas redan fr o m 1984 års taxering.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:10:25

Anställdas förvärv av aktier
SFS 1984:951 (Prop 1984/85:80, SkU 1984/85:21)
SN 1985 s 14—17

Anställdas förvärv av aktier i det bolag där de är anställda skall i vissa fall inte beskattas som löneförmån. För att undantagsregeln skall bli tillämplig krävs att förvärvet skett på samma villkor som gällt för allmänheten, att de anställda och aktieägarna tillsammans inte förvärvat mer än 20 % av de försålda aktierna och att aktierna vid tiden för försäljningen inte varit noterade på Stockholms fondbörs eller föremål för handel på den s k OTC-marknaden. Som en ytterligare förutsättning gäller att anställd inte får ha köpt aktier för mer än 30 000 kr. De nya reglerna träder i kraft den 1 januari 1985 och skall tillämpas redan fr o m 1984 års taxering.

Räntetillägg för räntefritt eller lågförräntat lån
SFS 1984:916 (Prop 1984/85:71, SkU 1984/85:20)

Frigränsen för räntetillägg på grund av räntefritt eller lågförräntat lån från arbetsgivare har höjts från 100 kr till 2 000 kr. De nya reglerna skall tillämpas vid 1985 års taxering.

Bidrag till arbetslösa och ungdomar som startar egen rörelse
SFS 1984:527 (AU 1983/84:24)
SFS 1984:839 (Prop 1984/85:23, SkU 1984/85:11)

Bidrag som utgår till arbetslösa som startar egen rörelse skall utgöra skattepliktig inkomst fr o m 1985 års taxering. Bidrag till ungdomar som ägnar sig åt arbete i egen rörelse i stället för att delta i ungdomslag har också gjorts skattepliktigt, dock först fr o m 1986 års taxering. Kontrolluppgift skall lämnas för båda slagen av bidrag.

Nya skatteregler för kooperativa föreningar
SFS 1984:190 (Prop 1983/84:84, NU 1983/84:24)

Kooperativa föreningar som huvudsakligen bedriver rörelse får göra avdrag för utdelning på insatskapital. Den nya avdragsrätten omfattar även utdelning på s k förlagsinsatser som är en ny form för insatskapital som kan tas upp också från andra än medlemmar. Även en centralorganisation har tillerkänts rätt till avdrag för utdelning på förlagsinsatser under förutsättning att medlemsföreningarna eller deras underorganisationer är kooperativa föreningar som huvudsakligen driver rörelse.

Bidrag till Tekniska museet m m
SFS 1984:714 och 715 (Prop 1983/84:107, bilaga 5, KrU 1983/84:24)

Bidrag till Tekniska museet och Svenska Läkaresällskapets 175-årsfond är avdragsgilla i inkomstkällan rörelse, jordbruk eller skogsbruk fr o m 1984 års taxering.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:10:25

Lättnader i beskattningen av ideella föreningar
SFS 1984:812—814 (Prop 1984/85:8, SkU 1984/85:7)

De allmännyttiga ideella föreningarnas grundavdrag vid inkomstbeskattningen har fr o m 1984 års taxering höjts från 2 000 till 15 000 kr. Det högre avdraget medges antingen genom att länsstyrelsen eller lokala skattemyndigheten beslutar om rättelse eller efter besvär enligt 100 § taxeringslagen.

Inskränkt skattskyldighet
SFS 1984:214 (Prop 1983/84:161, SkU 1983/84:36)
SFS 1984:353 (Prop 1983/84:180, SkU 1983/84:41)

Förteckningen i 53 § 1 mom d) kommunalskattelagen över de allmännyttiga stiftelser m m som är befriade från skattskyldighet för inkomst och förmögenhet med undantag för skyldigheten att betala kommunal inkomstskatt för fastighetsinkomster, har utökats med handelsprocedurrådet (fr o m 1979 års taxering), Stiftelsen för samverkan mellan Lunds universitet och näringslivet — SUN — (fr o m 1983 års taxering) samt Bryggeristiftelsen och Aktiebolaget Trav och Galopp (fr o m 1985 års taxering).

Totalisatoravgift
SFS 1984:352 (Prop 1983/84:180, SkU 1983/84:41)

I samband med ett nytt avtal mellan staten och trav- och galoppsportens organisationer har lagen (1973:993) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avgift till AB Trav och Galopp upphört att gälla den 1 juli 1984.

Egendomslivräntor
SFS 1984:498 (Prop 1983/84:140, SkU 1983/84:52)
SN 1984 s 427—429

Vederlag i form av livränta vid egendomsöverlåtelser, s k egendomslivräntor, skall i fortsättningen beskattas enligt vanliga regler som realisationsvinst eller i förekommande fall som inkomst i den förvärvskälla i vilken den avyttrade egendomen ingått. Vidare har avdragsrätten på köparsidan slopats. De nya reglerna har trätt i kraft den 1 juli 1984. Egendomslivräntor på grund av avtal som ingåtts före ikraftträdandet skall behandlas enligt äldre bestämmelser.

Optionslån
(Prop 1984/85:97)

I syfte att begränsa de skattemässiga förmånerna vid s k optionslån, d v s skuldebrev förenade med optionsrätt till nyteckning av aktier i det låntagande bolaget, har kapitalvinstkommittén i betänkandet (Ds Fi 1984:24) Reavinst på optionslån lagt fram förslag till nya regler när det gäller vinstbeskattningen.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:10:25

Samtidigt har regeringen i en proposition föreslagit att avdrag inte skall medges för realisationsförlust vid avyttring av ett optionslån, om beslutet om utgivning fattats efter den 5 december 1984. Emissioner som då redan påbörjats skall däremot i sin helhet behandlas enligt äldre regler. Förslaget utgör ett provisorium i avvaktan på kommande lagstiftning på grundval av betänkandet. Riksdagen kommer att behandla propositionen under våren 1985.

Ändringar i inkomst- och förmögenhetsbeskattningen inför 1986 års taxering och senare

Skatteskalorna och förvärvsavdraget
SFS 1984:344—350 (Prop 1983/84:150, bilagorna 1 och 2, SkU 1983/84:50)

I syfte att finansiera en förstärkning av stödet till barnfamiljerna i form av höjda barnbidrag m m har skattesatsen i skiktet 1—4 basenheter (7 800—31 200 kr 1985) fr o m inkomståret 1985 höjts från 3 % till 4 %. Skattesatsen blir därigenom 4 % i ett brett skikt upp till 9 basenheter (70 200 kr 1985). Höjningen innebär enligt propositionen en skatteskärpning med 234 kr för samtliga inkomsttagare med en inkomst på 31 200 kr eller däröver. För lägre inkomster blir skattehöjningen mindre.

Vidare tas förvärvsavdraget bort fr o m 1986 års taxering. Härigenom minskas antalet preliminärskattekolumner från fyra till två.

Förskottsräntor, fackliga stipendier m m
SFS 1984:839—843 samt 1054 (Prop 1984/85:23, SkU 1984/85:11, 17 och 24)

Den begränsning som gäller vid 1982—1985 års taxeringar i fråga om rätten till avdrag för ränta som erlagts i förskott har gjorts permanent.

Den särskilda lagstiftning om skattefrihet för vissa stipendier som gäller vid 1984 och 1985 års taxeringar har förlängts med två år.

Den tillfälliga bestämmelsen om avdrag för ökade levnadskostnader i fråga om arbete inom byggnads- och anläggningsbranschen, som gäller vid 1984 och 1985 års taxeringar, skall gälla även vid 1986 års taxering.

Statlig fastighetsskatt
SFS 1984:1052—1059 (Prop 1984/85:18, SkU 1984/85:17 och 24)
SFS 1984:1078 (Prop 1984/85:70, SkU 1984/85:23) (ändring)

Hyreshusavgiften avvecklas den 1 januari 1985. I stället införs en statlig fastighetsskatt som tas ut för samtliga hyreshus, småhus och lantbruksbostäder samt tomtmark som är avsedd att bebyggas med någon av dessa hustyper. Taxeringsvärdet utgör underlaget för skatten. För småhusen begränsas dock underlaget till en tredjedel av taxeringsvärdet.

Skattesatserna framgår av följande tabell.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:10:25

Småhus	1985	1986	1987—
schablonbeskattade	0,5 %	1,0 %	1,4 %
konventionellt beskattade	0,7 %	1,4 %	2,0 %
Hyreshus			
schablonbeskattade	1,4 %	1,4 %	1,4 %
konventionellt beskattade	2,0 %	2,0 %	2,0 %

För konventionellt beskattade fastigheter är skatten avdragsgill.

Beskattning av lokalanställd personal på främmande makters beskickningar och lönade konsulat
SFS 1984:894—897 (Prop 1984/85:55, SkU 1984/85:15)

Nya regler i fråga om beskattning gäller fr o m 1986 års taxering för utländsk lokalanställd personal vid främmande makters beskickningar och lönade konsulat i Sverige. Dessa personer — och anhöriga som bor hos dem — skall i fortsättningen beskattas enligt samma regler som gäller för svenska medborgare i motsvarande situation. Det innebär att den anställde inte blir beskattad för sin lön hos den främmande makten men att han eller hon, liksom de anhöriga, i övrigt blir beskattad som en här i riket bosatt person. Bl a blir de berättigade till allmänna avdrag och grundavdrag.

Utländska forskare
SFS 1984:947—949 (Prop 1984/85:76, SkU 1984/85:22)

I syfte att göra det lättare att anlita utländsk kompetens för angeläget forsknings- och utvecklingsarbete har införts särskilda, förmånliga beskattningsregler för utländska gästforskare i Sverige. Skatteförmånerna innebär att endast 70 % av lönen för ett uppdrag beskattas och att vissa ersättningar som avser merkostnader som är orsakade av vistelsen i Sverige är skattefria. En särskild nämnd, betecknad ”forskarskattenämnden”, med anknytning till RSV skall pröva om ett påtänkt forsknings- eller utvecklingsarbete är av den arten att de särskilda skattelättnaderna bör komma i fråga.

Slopad kommunal taxering av juridiska personer
SFS 1984:1060—1089 (Prop 1984/85:70, SkU 1984/85:23)

Som en följd av riksdagens beslut våren 1984 att avskaffa den kommunala beskattningen för juridiska personer fr o m inkomståret 1985 har taxeringen till kommunal inkomstskatt för juridiska personer (utom inhemska dödsbon) slopats. Även garantibeskattningen av de juridiska personernas fastighetsinnehav har avskaffats. Samtidigt har skattesatserna vid den statliga taxeringen höjts till 52 % för bl a aktiebolag, ekonomiska föreningar och familjestiftelser och till 40 % för övriga juridiska personer.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:10:25

Arbetsrättsligt skadestånd
SFS 1984:838 (Prop 1983/84:165, AU 1984/85:3)

Rätten för en arbetsgivare att göra avdrag för skadestånd för brott mot den arbetsrättsliga lagstiftningen slopas fr o m den 1 januari 1985. Hos mottagaren skall skadeståndet även i fortsättningen utgöra skattepliktig inkomst.

Nya skatteregler för ekonomiska föreningar
SFS 1984:190 (Prop 1983/84:84, NU 1983/84:24)

Ränta eller utdelning på aktier och andelar i ekonomiska föreningar skall tas upp som inkomst av jordbruksfastighet eller annan konventionellt beskattad fastighet, om kapitalet tillhör förvärvskällan, och inte såsom inkomst av kapital.

Avdragsförbud för lagringsavgift
SFS 1984:1086 (Prop 1984/85:53, SkU 1984/85:23)

Lagringsavgift som utgår vid försummelse av lagringsskyldighet i fråga om olja och kol skall inte vara avdragsgill vid beskattningen.

Dubbelbeskattningsavtal med Canada, Sri Lanka och Storbritannien
SFS 1984:175 och 931 (Prop 1983/84:106, SkU 1983/84:31)
(Canada)
SFS 1983:912 och 1984:809 (Prop 1983/84:2, SkU 1983/84:2)
(Sri Lanka)
SFS 1983:898 och 1984:932 (Prop 1983/84:5, SkU 1983/84:3)
(Storbritannien)

Nya dubbelbeskattningsavtal med Canada, Sri Lanka och Storbritannien har nyligen ratificerats och tillämpas såvitt avser avtalen med Canada och Sri Lanka på inkomster som förvärvas den 1 januari 1985 eller senare och beträffande förmögenhet som innehas den 31 december 1985 eller senare, samt såvitt avser Storbritannien på inkomst som förvärvas den 1 januari 1985 eller senare.

Beträffande avtalet med Canada gäller att då större skattelättnad skulle ha medgivits enligt det tidigare avtalet skall detta fortfarande tillämpas på inkomst som förvärvas under 1985.

Angående avtalet med Storbritannien, se SN 1984 s 353 ff och 412 ff.

Basenheten vid 1987 års taxering
SFS 1984:837 (Prop 1984/85:9, SkU 1984/85:8)

Enligt riksdagens beslut skall ingen automatisk indexuppräkning av basenheten, som ligger till grund för skatteskalorna, ske inför taxeringsåret 1987. Avsikten är att senare — när underlag finns för en säkrare bedömning av de ekonomiska förhållandena under år 1986 — fatta beslut om basenheten och

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:10:25

därmed skatterna vid 1987 års taxering. Den nu aktuella åtgärden syftar till att förebygga att ett senare beslut om basenheten vid 1987 års taxering på grund av förbudet mot retroaktiv lagstiftning inte skall kunna tillämpas på samtliga inkomsttagare.

Taxerings- och uppbördsfrågor

Äkta bostadsföretags kontrolluppgifter om andelsöverlåtelser m m
SFS 1984:952 och 1058 (Prop 1984/85:80, SkU 1984/85:21, 17 och 24)

Äkta bostadsföretag skall fr o m 1985 års taxering lämna kontrolluppgift om andels- resp aktieöverlåtelser, uthyrningar och andelsvärde. Enligt huvudregeln skall detta ske på viss blankett.

En ny bestämmelse har införts som gör det möjligt för företagen att lämna kontrolluppgifterna på ADB-medium. Den nya bestämmelsen gäller också fr o m den 1 januari 1985.

Utbotaxeringar för fysiska personer
SFS 1984:360 och 361 (Prop 1983/84:193, SkU 1983/84:48)

Den s k utbotaxeringen avskaffas fr o m 1985 för A-längdens skattskyldiga, d v s fysiska personer, dödsbon och familjestiftelser. Om dessa skattskyldiga har en förvärvskälla i en annan kommun än hemortskommunen skall de redovisa den förvärvskällan i den allmänna självdeklarationen och taxeringsnämnderna i hemortskommunen besluta om taxeringen även i utbokommunen. De som saknar hemortskommun i landet taxeras till kommunal inkomstskatt i det för riket gemensamma distriktet för alla förvärvskällor, oavsett var i landet förvärvskällan är belägen.

Höjd avgift för förhandsbesked i taxeringsfrågor
SFS 1984:359 (Prop 1983/84:186, SkU 1983/84:43)

Den övre gränsen för den avgift som skall betalas för ett förhandsbesked har höjts från 1 000 till 6 000 kr och den nedre från 100 kr till 400 kr. Rättsnämnden får om särskilda skäl föreligger bestämma att någon avgift inte skall utgå. Den får dessutom bestämma att avgift skall utgå med ett lägre belopp än minimibeloppet. För en gemensam ansökan skall varje sökande betala avgift. Om ett förhandsbesked undanröjs av regeringsrätten på den grunden att det inte bort lämnas skall avgiften betalas tillbaka. De nya reglerna har trätt i kraft den 1 juli 1984.

Nya regler för uppbörd av arbetsgivaravgifter samt följdlagstiftning
SFS 1984:668 (Prop 1983/84:167, SfU 1983/84:28)
SFS 1984:855 (jfr 856), 860 (jfr 1058) samt 1984:861—870 (Prop 1984/85:22, SfU 1984/85:4) (följdlagstiftning)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:10:25

Uppbörden av arbetsgivaravgifterna samordnas med uppbörden av preliminär A-skatt och skall ske månadsvis. Arbetsgivarna skall således varje månad redovisa den under föregående månad faktiskt utgivna lönen och räkna ut den avgift (månadsavgift) som belöper på lönesumman. Redovisningen skall göras i en uppbördsdeklaration som innefattar såväl skatter som avgifter. En motsvarande samordning görs för avgifter som avser lön för vilken sjömansskatt betalas (redaravgift) och uppbörden av sjömansskatt.

Det nya uppbördssystemet skall administreras av de lokala skattemyndigheterna, länsstyrelserna och riksskatteverket. Det nuvarande systemet för debitering och uppbörd av arbetsgivaravgiften, som administreras av riksförsäkringsverket, avvecklas. Den nya ordningen regleras i en särskild lag, benämnd lag (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare. Lagen träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas i fråga om arbetsgivaravgifter som belöper på tid därefter.

Övrigt

Frisläpp av allmänna investeringsfonder
SFS 1984:215 och 800

Frisläppsperioderna för de allmänna investeringsfonderna har förlängts. När det gäller byggnads- och markarbeten, forsknings- och utvecklingsarbeten samt marknadsföring utomlands har investeringsperioden förlängts med ett år, d v s till utgången av mars 1986. Frisläppet omfattar även avsättningar som har gjorts i bokslut till ledning för 1985 års taxering.

För maskiner och andra inventarier har investeringsperioden förlängts med tre månader, d v s till utgången av mars 1985. Vidare får avsättningar som har gjorts i bokslut till ledning för 1985 och tidigare års taxeringar tas i anspråk för avskrivning av inventarier under en investeringsperiod som förlängts till mars 1986 om inventarierna är avsedda att användas inom ett regionalpolitiskt stödområde. Ett ianspråktagande får inte avse personbilar som har beställts efter den 23 oktober 1984.

En möjlighet har också öppnats att fr o m 1985 års taxering göra avsättning till investeringsfond även vid beräkning av nettointäkt av annan fastighet.

Frisläpp av särskilda investeringsfonder
SFS 1984:216 och 801

De avsättningar företagen skall göra till särskild investeringsfond i samband med 1985 års taxering är frisläppta. Regeringen har i konsekvens med vad som gäller för de allmänna investeringsfonderna förbehållit sig rätten att besluta om ianspråktagandet av fonder som avsatts i förvärvskällan annan fastighet och i princip förbjudit att fonderna tas i anspråk för anskaffning av personbilar som har beställts efter den 23 oktober 1984.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:10:25

Höjd inbetalningskvot vid avsättning till allmän investeringsfond
SFS 1984:1091 (Prop 1984/85:86, FiU 1984/85:9)

Ändringen innebär att ett belopp motsvarande 75 % — och inte som nu 50 % — av avsättningen till allmän investeringsfond skall betalas in till riksbanken. Den nya bestämmelsen berör avsättningar som görs i bokslut per den 31 december 1984 eller senare.

Obligatorisk inbetalning på förnyelsekonto
SFS 1984:1090 (Prop 1984/85:86, FiU 1984/85:9)

I en särskild lag föreskrivs en skyldighet för svenska aktiebolag, ekonomiska föreningar, sparbanker och ömsesidiga skadeförsäkringsanstalter, vars årsvinst år 1985 uppgår till 500 000 kr, att betala in medel på ett räntelöst konto i riksbanken (förnyelsekonto). Det belopp som skall betalas in motsvarar 10 % av årsvinsten. Inbetalningen är avdragsgill om företaget gör en lika stor avsättning till förnyelsefond. Efter särskilt tillstånd av regeringen eller statens industriverk får fonden tas i anspråk för att finansiera utbildning av anställda hos företaget samt forskning och utvecklingsarbete. En ansökan om fondutnyttjande skall i regel avslås om den avstyrks av arbetstagarorganisationer som företräder fler anställda än organisationer som lämnar ansökningen utan erinran. Kontomedel som inte har kunnat disponeras i samband med fondutnyttjande betalas tillbaka till företaget efter fem år.

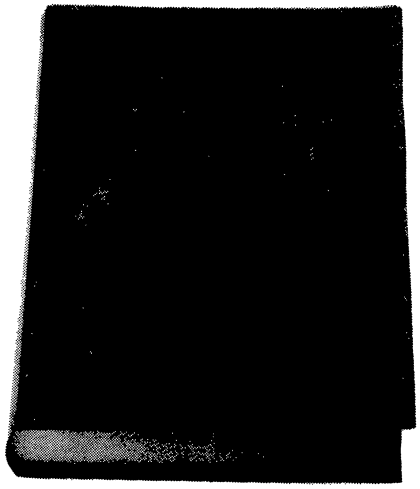
Kompensation till skogsägare för förluster i Vänerskogs konkurs
SFS 1984:934 (Prop 1983/84:196, SkU 1984/85:10)

Fysiska personer, dödsbon och handelsbolag som har gjort förluster i Vänerskogs konkurs kan få viss kompensation för inkomstskatt och mervärdeskatt. Riksskatteverket prövar frågor om kompensation. Ansökan skall ha kommit in till verket före utgången av år 1985.

Nästa allmänna fastighetstaxering
SFS 1984:362 (Prop 1983/84:193, SkU 1983/84:48)

Nästa allmänna fastighetstaxering som skulle ha ägt rum år 1986 men som enligt tidigare riksdagsbeslut skjutits upp till år 1987 har flyttats fram ännu ett år och verkställs år 1988.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:10:25

Tungviktare byter skepnad

Skatte- och Deklarationshandboken 1985
Folke Nilsson, Lennart Toftered
Heltäckande uppslags- handbok som ersätter den nu utgångna Deklarationshandboken. Den vänder sig till dem som yrkesmässigt ägnar sig åt skatte- och deklarationsfrågor, men även till företagare och företagsekonomer. Kurslitteratur för utbildning av ekonomer och jurister.

Utkommer vecka 02 1985. **Pris ca 460 kr.**

Lilla deklarationsboken 1985 för löntagare, villa-, fastighetsägare och lägenhetsägare
Folke Nilsson, Lennart Toftered **Pris ca 100 kr.**

Ekonomi – Skatteplanering för rörelse och lantbruk
Staffan Seth, Knut Wåhlstedt
Den seriöse skatteplanerarens verktygslåda! **Pris ca 200 kr.**

FAKTA•FRITID•HOBBY•YRKE
från LTs förlag.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:10:25